

/assegurances per a associacions

L'assegurança Ètica i Solidària

Les entitats són eines de transformació social a tots els nivells i cada vegada hi ha més associacions que no només actuen a través dels projectes que es desenvolupen sinó també a través dels serveis que contracten, tot tenint en compte on diposita els diners de l'entitat i on van destinats els beneficis econòmics que se'n generen.

Des de l'associació FETS- Finançament Ètic i Solidari, es vol promoure l'aplicació de criteris ètics i solidaris en la gestió dels diners i, per això, a través de l'Observatori de les Finances Ètiques, ha posat en marxa el Segell EthSI (Ethical and Solidarity-Based Insurance).

EthSI és el primer segell europeu que certifica una gestió ètica i solidària al món de les assegurances. Es tracta d'un distintiu que garanteix la qualitat de la gestió que fan les companyies asseguradores, ja que avalua si s'ajusten a un comportament ètic tant en l'organització, com en els productes que ofereixen i en les seves inversions. EthSI permet donar transparència al mercat de les assegurances i facilitar als usuaris una eina per a escollir el producte que més s'ajusti als seus valors en funció d'uns paràmetres objectius.

Recursos

Deponent de la nostra activitat, de la complexitat o del volum que gestionem podem optar per adherir-nos a contractes oberts per entitats del sector o per gestionar el nostre propi programa d'assegurances a través de les companyies asseguradores o d'un professional de la mediació. Tot seguit trobarem algunes orientacions:

Entitats que ofereixen pòlisses d'assegurança:

- ✓ Arç Cooperativa, SCCL · www.arccoop.coop
Corredoria d'assegurances cooperativa amb certificació EthSi i especialitzada en l'economia social i solidària.
- ✓ Xarxa de Voluntariat Social de Catalunya
- ✓ Suport Associatiu
- ✓ Fundació Pere Tarrés
- ✓ Segell EthSi · www.ethsi.net
- ✓ Social Partners · www.jaumeserarols.com · Corredoria d'assegurances
- ✓ Grup Atlantis · www.atlantis-seguros.es · Companyia asseguradora amb certificació EthSi

Enllaços esmentats:

Llei estatal 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat
<http://www.voluntariat.org/LinkClick.aspx?fileticket=393RsJNCRn8%3D&tabid=102>

Decret 333/2002, de 19 de novembre
<http://www.voluntariat.org/LinkClick.aspx?fileticket=yksbRwXJr5c%3D&tabid=102>

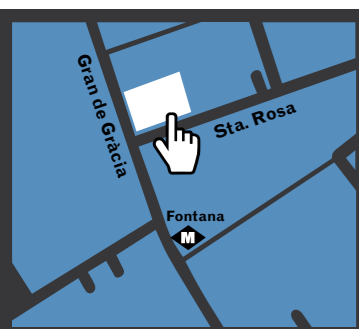
Carta del Voluntariat de Catalunya
<http://www.voluntariat.org/LinkClick.aspx?fileticket=6PFxY6PzbZo%3D&tabid=102>

Llei 50/1980, del Contracte d'assegurança
<http://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1980-22501>

Servei de suport

El CRAJ disposa d'un servei per a la contractació d'assegurances per a les associacions. Pregunta'ns al telèfon 93 265 52 17 o per correu electrònic a craj@crajbcn.cat

Més informació trucant al:

932655217

/el telèfon d'informació per a les entitats juvenils de Barcelona

Aquesta obra es pot copiar, distribuir i comunicar públicament, citant sempre al Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona. No es pot utilitzar amb finalitats comercials. Més informació: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Disseny i maquetació: Laboratori Creatiu
Redacció de continguts: Joel Corpas (CRAJ)
Impressió: El tinter
Dipòsit Legal: B-17327/2000

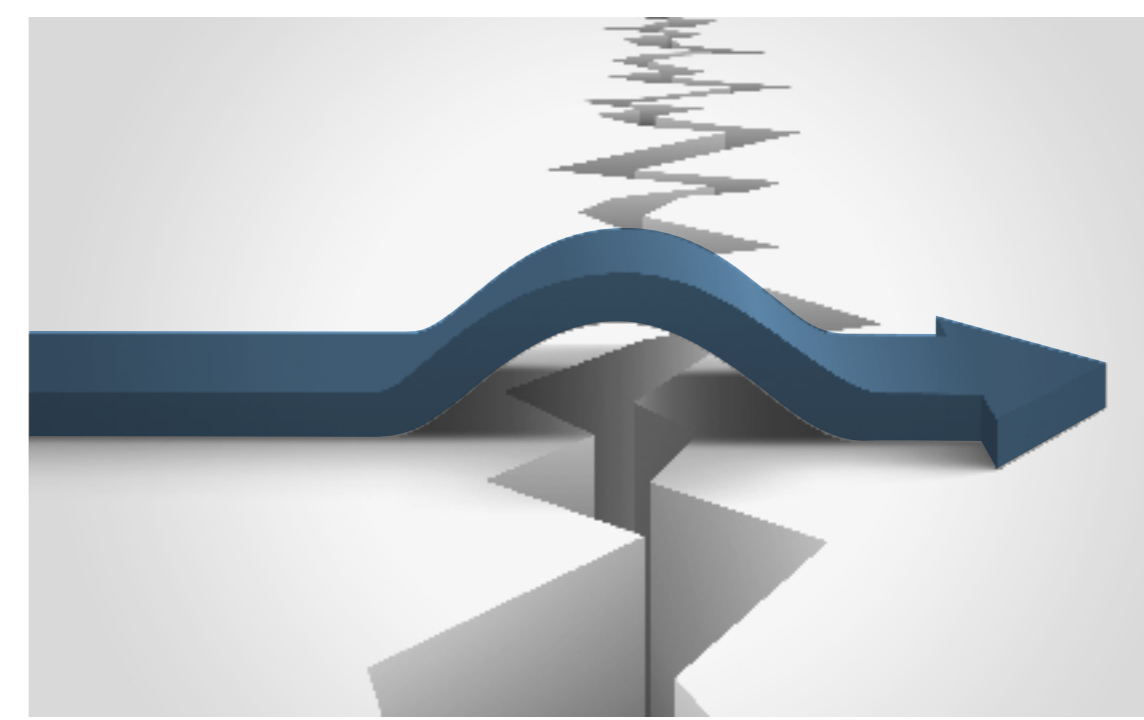
publicació del centre de recursos per a les associacions juvenils

/butlletí

núm. 126 Abril 2013

Assegurances per a associacions

La contractació d'assegurances per a cobrir l'activitat d'una associació és un tema que pot plantejar nombrosos dubtes, ja sigui a l'hora de conèixer-ne la seva obligatorietat o bé en el moment de prendre la decisió de quina empresa contractar que ens ofereixi un bon servei que cobreixi adequadament aquesta necessitat.

D'altra banda, la decisió de quina empresa contractar per tal que ens ofereixi la cobertura més òptima us serà més fàcil de prendre si coneixeu les alternatives que us proposem a continuació i si teniu present en tot moment quins aspectes cal tenir en compte quan contractem una assegurança per a l'associació. A més de conèixer els aspectes que cal acordar amb l'empresa asseguradora, amb aquest butlletí també descobrireu que **podeu optar per la contractació d'una assegurança ètica i solidària** (identificable amb el segell de qualitat EthSI) que faci una gestió ètica dels recursos que les associacions hi heu dipositat en forma de primes.

Pel que fa a la primera qüestió, en el butlletí que teniu a les mans podreu descobrir que **hi ha algunes assegurances que són obligatòries per a totes les associacions, mentre que d'altres són optatives en funció de l'activitat que l'entitat realitza**. En tot cas, cal tenir present que a banda de l'obligatorietat, poden concórrer responsabilitats econòmiques, que seria pràcticament impossible de satisfer amb els propis recursos de l'entitat en cas que s'hagués de cobrir despeses derivades d'un incident o alguna lesió greu soferta per algun voluntari; per això **és important disposar de la cobertura que ofereix una assegurança de responsabilitat civil (per a danys ocasionats a tercers) i una assegurança d'accidents per als voluntaris**.

“No només es tracta de disposar d'un cobertura legal.

Sinó que sigui efectiva i estigui adaptada a les necessitats de la vostra associació.”

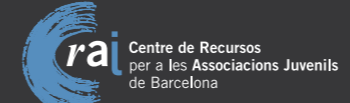
/edita

/gestionat per

/en conveni amb

Què es una assegurança?

Des del punt de vista formal, una assegurança no és més que un **contracte pel qual una asseguradora es compromet a una prestació** (generalment monetària) a canvi d'una prima en el cas que es verifiqui l'ocurrència del fet assegurat. Sembla senzill però hi ha algunes normes bàsiques que cal tenir molt presents:

✓ **El factor risc:** per a ser asseguable, un esdeveniment **ha de ser aliè a la voluntat de l'assegurat, possible i imprevisible**. En aquest sentit, és fonamental la descripció del risc, és a dir què és allò que ens pot passar i quin impacte tindria en cas d'esdevenir-se.

✓ **El principi indemnitzatori:** una prestació asseguradora (indemnització) no pot mai suposar un enriquiment de la persona assegurada. El seu objecte es limita a **restituir, en la mesura del possible, el dany sofert**.

Perquè cal contractar una assegurança?

La contractació d'assegurances és l'últim pas d'un procés d'identificació i valoració dels riscos inherents a la nostra activitat que es coneix com a gestió de risc. En síntesi, aquest procés ajuda a determinar quins riscos es poden **prevenir** (i evitar) i quins riscos podem **assumir** comptant amb dels recursos de l'entitat. La resta de riscos imaginables, els haurem de **transferir** cap al mercat assegurador en forma de contractes d'assegurança.

Les associacions són agrupacions de persones que de forma voluntària, lliure i democràtica uneixen esforços per tal d'assolir una finalitat comuna. Per definició, **el principi bàsic i comú en totes les associacions són les persones** i, en no ser entitats de capital, la capacitat de respondre als imprevistos amb dels propis recursos és molt limitada, fet que ens obliga a tractar l'assegurança com a un recurs necessari.

D'aquesta manera, l'assegurança ens permet afirmar la **responsabilitat de l'entitat garantint que podem respondre de les obligacions legals i, sobretot, socials que es deriven de l'activitat i consolidar així el projecte al llarg termini**.

En tot cas, el fet de tenir contractada una assegurança no eximeix de la necessitat de **tenir sempre control sobre la seguretat de les activitats que realitzem**.

L'assegurança té altres dimensions i és interessant fixar-se en dues d'elles ja que ens ajuden a entendre la seva rellevància econòmica i social:

✓ **És un instrument financer:** per una banda **és un recurs per al finançament de fets que desconeixem** (risc), de la incertesa, i per tant que **garanteix la conservació de la riquesa**. Però, amb una visió més àmplia, s'ha convertit en un instrument de consolidació dels mercats financers - per la disposició de recursos a llarg termini - i per tant susceptible de ser analitzat des de la perspectiva de la finança ètica.

✓ Des del **punt de vista social**, l'assegurança és una eina basada en el principi de solidaritat pel qual la comunitat posa en comú uns recursos per compensar les pèrdues imprevistes que pugui patir un dels seus membres. Esdevé, en aquest sentit, un mecanisme per a garantir la cohesió social i la sostenibilitat de la comunitat

Tipus d'assegurances

Abans de descriure els diferents tipus d'assegurances o rams, hauríem de deixar clars dos conceptes:

L'objecte de l'assegurança: primer definim allò que volem assegurar.

El risc: identifiquem el fet, l'ocurrència que pot provocar una pèrdua o - per fer-ho més fàcil - **contra què volem assegurar-nos**.

...i amb això clar veiem què ens ofereix el mercat assegurador i què ens demana la societat a través dels legisladors.

Els **riscos personals són aquells que afecten a persones** i, en particular a la seva integritat física. Els rams més coneguts són l'assegurança de vida, les assegurances de salut i, especialment al sector associatiu, l'**assegurança d'accidents**.

✓ **L'assegurança d'accidents** indemnitzava les conseqüències per a la salut dels assegurats d'un fet accidental i involuntari. Les contingències habituals són la mort, els diferents graus d'invalidesa i les despeses mèdiques o farmacèutiques.

Els **riscos materials són aquells que poden provocar danys o pèrdues sobre el béns materials mobles o immobles que utilitzem a la nostra activitat**. Els danys materials s'asseguren en diferents modalitats però el més habitual són els contractes combinats:

✓ **L'assegurança combinada** de danys (coneguda també com a pòlissa de comerç, multirisc o amb d'altres denominacions) **dóna cobertura als riscos més habituals que afecten als béns de les entitats:** incendi, robatori, danys per fenòmens meteorològics, vandalisme, etc... Sovint inclou cobertures de diferents rams i acaba esdevenint en un contracte únic que permet gestionar els diferents riscos de l'activitat.

Per últim, els **riscos patrimonials són el conjunt d'obligacions i responsabilitats que poden afectar al patrimoni de l'entitat i posar en qüestió la sostenibilitat del projecte**. L'assegurança de responsabilitat civil és l'instrument més utilitzat per a la compensació de riscos patrimonials:

✓ **L'assegurança de responsabilitat civil** té per objecte respondre per nosaltres de les obligacions derivades dels danys personals o materials que, per causa de la nostra activitat, puguin patir terceres persones. És una assegurança de caràcter marcadament jurídic i, tot i l'aparent senzillesa de l'enunciat, amaga força complexitat.

I la normativa?

Són moltes les normatives estatals, nacionals i locals que imposen la contractació d'assegurances de **responsabilitat civil** i que en prescriuen les característiques però sobretot cal tenir molt present que la responsabilitat civil té el seu origen al Codi Civil i el que determina **és l'obligació que tota persona o entitat té de restituir el dany causat a un tercer**. Per això, independentment de la normativa, hem de ser conscients que per assumir reclamacions per danys a tercers podem necessitar una assegurança de responsabilitat civil.

Dos aspectes, que es desprenen del Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya, fan especialment rellevant aquesta assegurança:

✓ Les persones jurídiques responen pels danys que l'òrgan de govern, els membres d'aquest o altres representants causin a terceres persones, per acció o omissió, en el compliment de les funcions que tenen encomanades [...]. (Art. 312-14)

✓ Els membres de l'òrgan de govern responen dels danys que causin a l'associació per incompliment de la llei o dels estatuts o per actes o omissions negligents en l'exercici de llurs funcions. (Art 322-17)

Al final, la contractació d'assegurances de responsabilitat civil és una qüestió de responsabilitat amb les persones dirigents, sòcies, participants, usuàries i, per extensió, el conjunt de la comunitat.

Les obligacions relatives a l'**assegurança d'accidents** no són tan universals i normalment estan vinculades a normatives més concretes (laborals, convenis col·lectius, activitats concretes, etc.). La seva exigència està orientada a evitar-li a la sanitat pública despeses derivades d'activitats "privades". En altres casos, l'existència de cobertura d'accidents evita la interposició de reclamacions per responsabilitat civil i l'administració acostuma a ser molt sensible en aquest aspecte.

Finalment, les entitats **també poden contractar voluntàriament altres modalitats d'assegurances** que vagin més enllà de les estrictament obligatòries, **exercint una important labor de previsió** en la gestió de l'entitat.

Referències legislatives

Sovint, les entitats sense ànim de lucre estan obligades a cobrir diferents riscos mitjançant la contractació d'assegurances. Tot seguit es detallen algunes de les referències normatives que ens poden afectar:

Text	Obligacions
Llei 6/1996 del Voluntariat	Responsabilitat civil i accidents de les persones voluntàries
Decret 137/2003 de regulació de les activitats d'educació en el lleure	Responsabilitat civil i accidents de les persones participants
Llei 38/1991 d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves	Responsabilitat civil
Llei 8/1995 d'atenció i protecció dels infants i els adolescents	Responsabilitat civil
Decret 218/2001 de regulació de l'ús social dels edificis dels centres docents públics	Responsabilitat civil
Decret 56/2003 de regulació de les activitats físicoesportives en el medi natural	Responsabilitat civil i accidents de les persones participants

El llistat podria ser molt més llarg però **és la nostra obligació informar-nos de la normativa concreta que afecta al nostre àmbit d'activitat** (cultura, salut, educació, habitatge, turisme, lleure, etc). Els serveis d'informació juvenil, les federacions, la pròpia administració o les empreses que gestionen assegurances (corredories, consultories) poden ajudar-nos a determinar quines són les nostres obligacions al respecte.

Aspectes que cal tenir en compte quan contractem una assegurança

Quan contractem una assegurança, hi ha un seguit de característiques que hem de negociar i deixar establertes en funció de la cobertura que més convingui a la nostra entitat.

Període de vigència

Les assegurances s'acostumen a contractar per a cobrir l'activitat anual d'una entitat, però també és podria contractar una modalitat que cobris un període més curt.

Persones assegurades

La cobertura que ofereix una assegurança pot ser a títol individual, de tal manera que es detallin els noms, cognoms i DNIs de les persones assegurades o bé pot cobrir un grup limitat a un nombre determinat de persones sense necessitat d'especificar-ne les seves dades (assegurança innominada).

Franges d'edat cobertes

La majoria d'assegurances posen un límit d'edat a la cobertura, on en queden excloses les persones majors de 85 anys.

També pot ser que imposin un mínim d'edat, així doncs, cal tenir en compte que tots els nostres voluntaris quedin inclosos dins la franja d'edat assegurada.

Límits d'indemnització assegurats

Quan contractem una assegurança hem de tenir ben clar quins límits hem d'assegurar:

✓ Per a l'assegurança d'accidents de les persones voluntàries: en cas de mort per accident i en cas d'invalidesa permanent.

✓ Per a l'assegurança de responsabilitat civil: la quantitat per sinistre o per danys personals ocasionats a una víctima.

Àmbit geogràfic de cobertura

Cal deixar clar si l'assegurança contractada cobrirà les activitats que realitzem tant si ens trobem a Catalunya com a qualsevol altre lloc. Depenent del tipus d'activitat, potser ens interessa contractar una assegurança una mica més cara però que ens cobreixi a les estades fora d'Europa.

Cost de l'assegurança, la prima

A banda de totes les característiques de la cobertura, també és important contractar una assegurança que s'ajusti econòmicament a les possibilitats de l'associació. Normalment es paga un import per persona assegurada i any però depenent del ram hauré d'informar del pressupost de l'activitat o altres paràmetres.

La franquícia

La franquícia és un import que es descompta de la indemnització en algunes assegurances i que ha de cobrir la primera franja del pagament d'un sinistre. El valor de la franquícia varia en funció de l'assegurança contractada i sovint no s'aplica. Si la franquícia és elevada, la prima d'assegurança serà més baixa.

Altres prestacions incloses

Cada ram inclou tot un seguit de cobertures complementàries que poden ser significatives i convé conèixer: la cobertura de danys produïts en desplaçaments in itinere (els accidents que es pateixen al anar o tornar del lloc de l'activitat), les despeses de defensa jurídica, etc.

